

احکام کم فروشی

۱. اگر کسی را برای تطفیف و کم فروشی اجیر کنند، چنین اجاره ای باطل و حرام است. (مکاسب محرمه، ج ۱۵۸، ص ۴)
۲. اگر کسی برای توزین (۲) یا اکتیال (۳) صحیح اجیر شود، ولی کم فروشی و خیانت کند، این اجاره صحیح است. اما مستحق اجرت نیست؛ مثلاً اگر به مدت یک ماه تطفیف کرده، یک ماه را مستحق اجرت نیست؛ چون اجاره او بر اکتیال و توزین صحیح واقع شده، که به مقتضای این اجاره عمل نکرده است. اگر مال الاجاره، بر ایام، توزیع شده است، اگر یک روز خیانت کرده باشد، به همان نسبت مستحق اجرت نیست و اگر اجرت مواعع بر دفعات اکتیال و توزین باشد، به سهم و اندازه آن دفعاتی که خیانت کرده، مستحق اجرت نیست. (مکاسب محرمه، ج ۱۵۸، ص ۶)
۳. اگر کسی را اجیر کند، بدون اینکه قید توزین صحیح یا فاسد را داشته باشد، این هم ملحق به صورتی است که شرط اکتیال و توزین صحیح را می کند؛ یعنی آنجا هم اگر خیانت کرد، مستحق اجرت نخواهد بود. (مکاسب محرمه، ج ۱۵۸، ص ۶)
۴. کم فروشی به چیزهایی که مکیل و موزون است، اختصاص ندارد. بلکه شامل اشیایی که با شمارش، یا پارچه ای که با متر، یا زمینی که با متر مربع اندازه گیری می شود نیز می شود. (مکاسب محرمه، ج ۱۵۷، ص ۴)
۵. تطفیف و کم فروشی فقط در مورد خرید و فروش نیست و شامل معاملات دیگر هم می شود. (مکاسب محرمه، ج ۱۵۸، ص ۳)

کم فروشی حلال

گاهی کم دادن حق است؛ مثل جایی که مشتری از بایع طلبکار است. در این معامله آن مقدار را، در جایی که تقاص جایز است، برمی دارد. (مکاسب محرمه، ج ۱۵۷، ص ۳)

[۲]. وزن کردن

[۳]. پیمانه کردن